

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedezvényben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Szell Kálmán nyilatkozata.

Nagy figyelemmel és mély érdeklődéssel kísérve, telt napok és zsúfolt karzat előtt nyilatkozott Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőház pénteki ülésén a kiegyezés válságáról és a politikai helyzetről. Egészen röviden beszélt a miket mondott, nem egyéb, mint megerősítése ama tudósításoknak, amelyeket az utóbbi napokban a lapok regisztráltak. Szavai mégis a szenzáció erejével hatottak.

A helyzetet súlyosnak és válságosnak jelezte a miniszterelnök, nyomatékosan hangsúlyozta, hogy vagy osztrák, vagy pedig magyar kormányválság következhetik. A függőben levő gazdasági ügyek rendezését olyan sürgősnek, a magyar nemzet olyan vitális érdekének ítéli, hogy a rendezés elodázását tovább meg nem engedheti. Ezért vannak a nehezségek, amelyeket az osztrák kormányval mindezt ideig elsimítani nem sikerült. Ennyit mondott Széll Kálmán és csak annyit tett hozzá, hogy álláspontjából, felelősségének teljes tudatában, nem engedett és nem is fog engedni.

De másodszor is felszólt Széll Kálmán, hogy válasszon Kossuth Ferencnek beszédere, amely különösen három szempontot hangsúlyozott. Az egyik az, hogy a miniszterelnök ne alkudozzék, hanem ha a megegyezés Ausztriával lehetetlen, valósítsa meg a törvénynek az önálló vámtérületet illető rendelkezését. Nem szabad megengedni, hogy az osztrákok sarokba szorítsák a magyar királyt; ez volt Kossuthnak második szempontja. A harmadik pedig az, hogy a pártközi paktumnak semmiféle titkos rendelkezése nincs s meg nem engedhető, hogy a közös megállapodások bármilyen tekintetben megváltoztassanak Magyarországra hátrányára. Arra is figyelmeztette Kossuth a kormányt, hogy a paktum szerint júnki áll fenn a házszabályok revíziója és a kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat közt, amely még szentesítve nincs.

E beszédre azzal felelt a miniszterelnök, hogy lojálisan fődözte a korona tekintélyét. Ő a koronát a vitába soha bele nem vonja s belevonni nem engedi. A kormány minden tényre ő felelős s a felelősséget teljes mértékben vállalja és viseli. A mi pedig az osztrák kormányval való érintkezését illeti, ez nem alkudozás, hanem föltétlen szükséges tárgyalás a gazdasági ügyekben való viszonyosság bizto-

sítása és tisztázása céljából. A paktum teljessége és megbonthatatlansága tekintetében tudja kötelességét és ismeri felelősségét a miniszterelnök. A pártközi megállapodás minden rendelkezését megtartja, tehát a házszabály-revizio és kuriai bíráskodás közötti kapcsolaton sem eshetik csorba.

Az egész Ház helyesléssel hallgatta a miniszterelnök előadását.

A kormány fejének azt az előterjesztését, hogy a képviselőház halassa el tanácskozását néhány napra, legkésőbb a jövő hét szerdáiig, egyhangulag elfogadták. Addig tehát el kell dölnie a válságnak s a miniszterelnök majd elszámolhat, miut magát kifejezte, a súlyos helyzetről.

Közgyűlés.

Nagy-Enyed, 1899. június 2.

Nagy-Enyed város képviselőtestülete pénteken d. u. 4 órakor rendes közgyűlést tartott, melynek fontosabb tárgyai a következők voltak:

Bejeleníti a tanács, miszerint az állami adók után szedendő fogyasztási adópótlékok további szedésének lehetősége céljából az 1899. évi VI. t. cz. 3. §. értelmében a városi új szabályrendelet egy a bor-, mint a huszfogyasztásra nézve elkészített, az a tanács javaslatával felolvastatik; a képviselőtestület, tekintve, hogy az a város polgárságára semmi új terheket nem ró, a regebbi szabályrendeletek hatályon kívül helyezésével az új szabályrendeletet elfogadja. A kereskedelmi miniszter leiratára, vajjon Nagy-Enyed város a heti vásároknak más vármegyei iparosoknak látogatására nézve nem ohajtja-e a vármegyei szabályrendelet módosítását, a képviselőtestület az eddigi szabályrendelet fentartását mondja ki, amely tiltja, hogy idegen vármegye iparosai a heti vásárokat árui eladása céljából látogassák.

A főjegyzői állás betölthetősére Kovács Gyula polgármester indítványozza, miszerint azon célból, hogy a főjegyzői állásra egy minden tekintetben megfelelő egyén található legyen, a jelenlegi szabályrendeletnek a főjegyzői fizetésre vonatkozó tétele olyképmódosítsassék, hogy a főjegyző jelenlegi 900 frt fizetése 1100 frtra emeltessek fel. A képviselőtestület Gáspár János pártoló felszólalásával a polgármester

indítványát elvben elfogadja és a szükséges alaki intézkedések tételére a tanácsot utasítja. Kiss István városi végrehajtó fizetésemelesi kérvényére a képviselőtestület, méltányossági okokból, nevezettnek 40 frt személyes évi pótlékot szavaz meg. A kaszárnya átalakítására vonatkozó átiratára nézve a kerületi honvédparancsnokságnak a képviselőtestület a tanács javaslatára határozatilag kimondja, miszerint a város és a vármegye mint társtulajdonosok a kaszárnyát saját költségükön átalakíttatják, de viszont feltétlenül az eddigi bér fenntartását kötik ki. A sport-egylet kéri hogy pecsétjében a város címerét viselhesse. A képviselőtestület a kerést teljesíti. Ugyancsak a sport-egylet kéri, hogy a kerékpározás a sétateren tiltsassék el; a képviselőtestület az egyesületnek ezen kérését is teljesíti. Liptay Sándor tanulóknak ruházatra 20 frtot szavaz meg. A római k. t. h. egyház közösgének kérését, hogy a temploma előtti tér kövezeti díja töröltessék, a képviselőtestület méltányosságból teljesíti; egyben a ref. templom bejáratához már elhatározott járda kiépítését megszüretti.

Kovács Gyula polgármester szép szavakban jelenti be a képviselőtestületnek a tanács azon javaslatát, melylyel kéri a képviselőtestületet, miszerint a város szép sétaterét, dicsőült emlékü királynéknak emlékére, Erzsébet-sétátérnek nevezze el. A képviselőtestület egyhangulag elfogadja a tanács javaslatát és így a mai naptól kezdve szép sétatérünk diszes, szép nevet kapott.

Sombory Sándor rendőrkapitány a képviselőtestület, egészsége helyreállítására, 30 napi szabadságot adott.

Több jelentéktelen tárgy bejelentése után a közgyűlés, a polgármester éltetésével, d. u. 6 órakor véget érte.

Garda József.

(1833-1899.)

Egy véletlen baleset folytán, alig két órai öntudatlan szenvedés után halt el szerdán, mult hó 31-én az éjjeli órákban Garda József nyugalmazott ref. teológiai tanár.

Egy nagy tehetségű, fényes elme tűnt le Nagy-Enyed közéletének teréről, ki ha egy idő óta, beteg-

TÁRCZA.

A magyar nép multja és jelene.

Írta: Benedek Elek. Első kötet. A szolgaságtól a szabadsáig. Budapest, 1898. 4-r. 556. l.

(A Századokból.)

Szilágyi Sándor utolsó megbízását teljesítem, mikor bemutatom Benedek könyvét. Kegyelettel, de szíves örömmel is végzem földadatomat, mert elejétől végéig jól és lelkesen megírt könyvet kell ismertetnem; olyat, mely uttörő a maga nemében. Nem Benedek Elek az első, ki a magyar köznépi történetének megírására gondolt; tiz esztendővel ezelőtt a budapesti egyetem már hajlandó volt befogadni azt a magántanárt, ki ennek előadására vállalkozott; a minisztérium azonban nem adott katedrát a köznépi történetének s a habilitatio más cím alatt történt meg. Pedig a paraszt-szocializmus terjedésének idejében nemcsak tudományos, hanem politikai szempontok is kívánatosak tettek és teszik a köznépi igazi történetének megírását.

Erre vállalkozott Benedek. S valóban jó gondolat volt, hogy könyvét éppen a szabadság, egyenlőség és testvériség elve törvénybe iktatásának ötvenedik évfordulóján adta a nép kezébe, hogy a hazaszeretet kiapadhatatlan forrásává tegye azt, a hazátlanságot hirdetőekkel szemben. Az 1848. évi eredményt a honfoglalás korabeli egyenlőséghez való visszatérésnek, a társadalmi villongást a szolgaság ellen folytatott küzdelemnek tekintti. De nem úgy mondja el a dolgot, hogy keserűséget és gyűlölséget támasszon az elnyomók iránt;

ellenkezőleg éppen arra figyelmezteti a népet, hogy a birtokos osztály nemcsak ura és elnyomója, hanem szerető atya is tudott lenni s hogy „végül önként, kényserítés nélkül, példátlan lelkesedéssel maga küzdött ki a nép szabadságát, megosztotta vele jogait s osztotta vele a közterhekben“.

Valóban a testvériség érzetét igyekszik a nép szívébe csepegtetni, midőn megérteti vele, hogy „peragit tranquilla protestas, quod violenta nequit“. Mindenütt behatóan foglalkozik a parasztlázadások történetével s mindenütt kárhóztatja a nép szenvedélyeinek tulságokba való csapongását, de a visszatörlésnek azt a módját is, melyet a győztes nemesség egyszer-másszor követett. Azonban nem foglalkozik minden fölkeléssel elég behatóan. Részletesebben kellett volna tárgyalni pl. Aba Sámuel korát, mely különben is ugyszólván expositióját adja a régi és az új rend, a régi szabad nép és az új nemesség, a nemzetiség és az egyéni birtok közt támadt különbségből eredett bajoknak és küzdelmeknek. S ez talán még érthetőbbé válik, ha nem csupán a honfoglaló, hanem az őshazából fölkerekedve még Sarmatia déli részein kóborló magyarokról is összefoglalja a megmaradt kevés adatot, s mindezt egybeveti a rokon népekre vonatkozókkal. Ő azonban a vezérek korát is rövidre fogja s így alig győzhet meg bennünket (19. l.) a szabad paraszt magyarokról szóló magyarázata helyességéről. Kupa első lázadásának évszámát és Gyula vezér lázadását nem említi, s nem kutatja, ki volt I. Béla korában a lázadás indítója. Viszont a XI. század végén fölismeri a pogányság utolsó lázadását abban a mozgalomban, melyhez Szent László fűvé-

nek legendája fűződik. Ezt talán igen költőileg írja le; de egyáltalán véve nincs okunk fennakadni azon, hogy képzetele szabadabban csapong, mert ez sok olyat megláttat vele, amire a szoros értelemben vett történetíró figyelme nem terjed ki. Így pl. kétségtelenül helyes nyomon jár, mikor Ajtony (nála éppen nem népies néven Achtum) gyilkosának meséjét magyarázza. És ha olykor ohajtanunk kell is, hogy Benedek, ki anyai kötet szép népmesét nyújtott már olvasmányul, ne meséljen most is, hanem történetet beszéljen, egészben véve úgy találjuk, hogy ennél a történelemnél mégis nagy előny a népmeséknek oly terjedelemben való ismerete, mert csak így világíthatja meg igazán egyes mesék történeti hátterét, így magyarázhat meg sok egykori vagy még most is meglevő népszokást, így hatolhat igazán a nép lelkébe.

A nagy parasztlázadások közül első sorban az 1437. évit írja le. Kár, hogy nem ismerte Gombos Ferencnek erről szóló munkáját, melyet hiányai és hibái mellett is jól használhatott volna; de viszont kár, hogy az 1437. július 6-iki szerződést mind a ketten hibás régebb fordításban közlik, ahelyett, hogy újra lefordították volna. Acsály beható bírálatára szerint (Gazdaságtört. Szemle, 1898. 137. l.) Gombos Ferenc Benedeket, az én gyanításom szerint azonban Lukács Bélát követte. Gombos munkája azonban már különben is kétszen állott Benedek könyve megjelenésekor.

Néhány lázadás mellett könyvünk hallgatagon megy el. Nem szól pl. a Balázs bíró (Blaskó) nagyszombatviléki zendüléséről (1430), az 1545. évi stájerországi lázadásnak a szomszédos nyugati magyar vármegyékre

ség, idegyengesség miatt árnyéka is volt önmagának, — de egy időben a Bethlen főiskolának erős oszlopa, nagytudományu professora — a társadalomnak, közéletnek tevékeny tagja volt.

A judományok hivatott apostola, mint hazafi is eleget tett hazája iránti kötelességének, — karddal szolgált az, mint gyermek ifju, mint férfi pedig, derek, társadalmi téren már is számottevő fiakat nevelt annak.

Négy-öt éve vonult nyugalomba és ezen idő óta keveset érintkezett a külvilággal, olvasmányainak és mint a szülője művelésének elt s ünnepeiről azok voltak, mikor mindenképp felett szerzett fia olykor köréje gyűltek. Azon kevesek, kik a világtól visszavonulása óta vele érintkeztek, még most is élvezettel hallgatták nagy észre, roppant olvasottságra, megfigyelő képességre való megnyilatkozásait, mely jó tulajdonságairól annak idején híres és tanítványai előtt annyira kedvelt volt.

Halálát családján kívül gyászolja a Bethlen-főiskola is, melynek előjárósága Zeyk Daniel főgondnokkal élen testületileg fejezte ki részvételt özvegye és fiai előtt s remek köszorut tett le ravatalára, a halálesetről pedig gyászjelentést adott ki. Ugyancsak testületileg condoleant a gyászháznál az alsófehérmegyei honvéd-egylet is, szintén köszorut helyezve a ravatalra.

A mélyen lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki:

„Özvegy Garda Józsefnek született Bodola Johanna maga és fiai: Garda Dezső mérnök, dr. Garda Samu tanár, dr. Garda Kálmán ügyvéd; az elhunyt fiúere Garda Márton ny. lelkész és családja, ugy a többi rokonok nevében fájdalommal jelenti a felejtethetlen ferjének, a szerető jó atyának, Garda József ny. Bethlen-főiskolai theológ. tanárnak, május hó 31-én eleve 67-ik évében bekövetkezett elhunytát. A megboldogult földi részei június 3-án délelőtt 10 órakor fognak örök nyugalomra tetetni. Legyen áldott emlékezet! Nagy-Ényed, 1899. június hó 1-én.“

Az elhunyt életrajzi adatai rövidbe foglalva a következők:

Született 1833. február 27-én N.-Fülpösön (Tordamegye), hol atyja ref. lelkész volt. Iskoláit Tekeben kezdte meg, hova apja időközben lelkésszé választotta; 1844-ben a marosvásárhelyi tanodába ment át s itt volt 1848-ig, mikor, mint 15 éves ifju, a szabadságharc honvédei közé csapott fel és a nemzeti ügy elvesztével ugyancsak M.-Vásárhelyt folytatta tanulmányait.

1853-ban a szomorú véget ért Török-Horváth-Gálffy féle ügybeni részvétellel vádoltatván, befogták, de semmi sem bizonyulván reá, csakhamar szabadon bocsátották. A theologiai tanulmányokat Kolozsvárt végezte és utána két évet a berlini, marburgi és baseli egyetemeken töltve, 1859. nyarán hazatért s mint segéd tanár a nagyenyedi főiskolában működött, 1862-ben pedig a Nagy-Ényedre visszahelyezett theol. seminarium tanárává választott, hol nyugalomba vonulásáig, tehát közel 33. éven át volt a keresztyén erkölcsstan és gyakorlati theologia hivatott előadója.

Több műve jelent meg nyomtatásban, többek között „Görög régiségtan“, — „Katheketika“, — „Lelkipász-

való hatásáról, a székelyeknek 1519, 1541. és 1562. évi mozgalmairól, amik sok tekintetben ide tartoznak; egészen mellőzi a nagy német parasztlázadásnak 1825-ben a magyar bányavárosokra gyakorolt befolyását, megfélekedezik Cserni Jovannak két esztendő múlva levért fölkeléséről, mely — a Brankovics idejébéli kísérletet nem tekintve — nemzetiségi izt adott a parasztnozgalmaknak; nincs szó az 1569. évi kisebb lázongásról, sőt a nagyobb arányú Császár Péter-féle 1632. évről sem. Főlemelést érdemelne az 1643. évi nógrád-megyei lázadás; mikor a parasztek kijelentették, hogy jobbágyok nem akarnak lenni, hanem oly szabadságot kívánnak, mint Scythiából kijövetkor volt; nem melőzhető, hogy 1652-ben Makovicza vidékéről sokan csatlakoztak a lengyel parasztlázadáshoz; hogy 1659-ben Hunyadban, Zarándban és Biharban az oláh parasztek fellázadtak; hogy 1661-ben ugyanazon vidéken maga a török keltette föl a népet földesurai ellen. Nehány sort megérdemelt volna a ruthén parasztek 1708. évi mozgalmá, néhány oldalt az 1754. évi tiszavidéki ribillió, Török, Pethő és Bujdosó zendülése s figyelembevétel a határvidéki oláhok és ráczok 1808. évi felszkelődése. Alig érthetjük azt a szöfukarságot, hogy a 455-ik lapon csak 4-5 sort szán az 1831. évi parasztlázadás leírására, melyről pedig egykoru nyomtatványok is bőven szólnak, nem is említve az országos levéltárban levő hatalmas aktacsomót. Sőt (556. l.) azt is erősebben lehetett volna hangsúlyozni, hogy 1848-ban sokan Dósa korának visszatértétől rettegtek s hogy a parasztszocializmus jelenségei fenyegetőbbek voltak akkor, mint azt közönségesen hiszik. Ezen kérdés

tori gondviselésán“, — „Keresztyén hittan“, ez utóbbi apósa, néhai Bodolla Sámuel püspök után átdolgozva, stb.

Fenti életrajzi adatok fényesen igazolják hasznos tevékenységét, életének munkás mivoltát.

* * *

A temetés nagy, impozáns részvét mellett folyt le és a helyi ev. ref. temetőbe helyeztetett örök nyugalomra a kegyeletes emlékezt érdemlő férfi. Aludjon csendesen, pihenjen békében.

Tanügy.

Vizsgálatok.

A nagyenyedi városi elemi leányiskola, állami polgári leányiskola és női kézimunka-tanfolyam közvizsgálatainak sorrendje az 1898—99. iskolai év végén:

El. isk. vallásvizsgák mind a 4 osztályban jun. 6-án d. e. 10—12 óráig. Osztályvizsgák: I. o. 12-én d. e. 9—12. II. o. 12-én d. u. 3—6. III. o. 13-án d. e. 9—12. IV. o. 13-án d. u. 3—6.

Polg. isk. vallásvizsgák mind a 4 osztályban jun. 6-án d. e. 10—12 óráig. Magánvizsgák 9. és 10-én. Tornavizsga 10-én d. u. 5 órától. Osztályvizsgák: I. o. 14-én d. e. 8—11. II. o. 14-én d. u. 3—6. III. o. 15-én d. e. 8—11. IV. 15-én d. u. 3—6.

Önművelődési egyesület évzáró alkalmi ünnepe 8-án d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor.

Június 17-én d. u. 3 órakor a tanév ünnepélyes bezárása és a jutalmak kiosztása a református templomban.

A vallás-, torna- és magánvizsgák a leányiskola helyiségében, az osztályvizsgák s a 8-iki ünnepély a sétatéri fedett táncz helyiségben tartatnak meg.

A női kézimunkák és rajzok az osztályvizsgák alkalmával az iskola helyiségében lesznek közszemlére kiállítva.

Pályázati hirdetés

a kolozsvári magy. kir. áll. tanítóképző-intézetbe való felvételre és az intézettel kapcsolatos internátusban megüresedő ingyenes és kedvezményes helyekre.

A nagyméltóságú vall. és közokt. m. kir. miniszter urnak 1896. évi 10696. sz. a. és 1899. évi április 20-án 20487. sz. a. kelt magas rendelete értelmében a kolozsvári m. kir. állami tanítóképző-intézetbe való felvételre és az internátusban az 1899/900. iskolai évre üresedésbe jövő ingyenes és kedvezményes helyekre pályázat nyitattik.

A tanítóképző-intézet I. osztályába felvétetik felekezeti különbség nélkül minden oly ép testű, egészséges növendék, ki 15-ik életévét már meghaladta s a magyar nyelvben, számolásban, földrajzban s történelemben annyi jártassággal bír, mennyit a gimnázium vagy reáliskola, vagy polgári iskola négy alsó osztályában tanítanak. A belépni kívánó növendékek vagy felvételi vizsgának kell magát alávetnie, vagy nyilvános iskolai bizonyítványt köteles előmutatni. A felvétel és segélyezés iránt benyújtandó 50 kros bélyeggel ellátott

meg nem oldása a forradalom bukásának egyik oka.

Benedek ebben a kötetben inkább a népi politikai aspirációinak történetét nyújtja, ha nem teljesen is, de mindvégig érdekesen, ugy, hogy könyve a legvonzóbb olvasmányok közé tartozik. Jó példa rá, miként kell népszerűsíteni a történetet. Korszakokint elevenen festi a parasztek magánéletét is, ugy, hogy e tekintetben méltó volna párhuzamot vonni közte és Hagelstange Alfréd-nak az ő könyvével egy időben a délnémet parasztek középkori életéről Lipcsében (8-r. 268. l.) megjelent munkája közt. De talán elég annyit megjegyezni, hogy ha a kritika a sokkal több előmunkáltra támaszkodó Hagelstange könyvét sem fogadhatta teljes megnyugvással s szemére vehette, hogy levéltárakban nem kutatott, Benedek önzérettel gondolhat reá, hogy sokkal hosszabb kort felölölő műve leküzdte az első nehézségeket és egészben véve megfelelt a maga elé tűzött feladatnak.

Dicséretet érdemelnek az önálló vagy a szövegbe illesztett képek is, melyek részint tárgyasak, részint képzeletiek, de mind művésziek. Csak arra figyelmeztetjük a művészt, hogy III. Béla idejében a magyar nép még sem az eresz, sem a ponyva alatt nem tartott kukoriczát, mint ahogy azt a 73-ik lapon látható kép ábrázolja.

Márki Sándor.

folymodványokhoz a következő okmányok csatolandók eredetiben:

1. Iskolai bizonyítvány arról, hogy a folyamodó a gimnázium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola négy osztályát vagy a felsőbb népiskola IV. osztályát legalább is elégséges sikerrel elvégezte. Ha a folyamodó kérvénye beadása idejéig az említett iskolák IV. osztályáról szóló bizonyítvánnyal még nem rendelkezik, az előbbi osztályról szóló bizonyítvány és a megfelelő magasabb osztályról szóló igazolvány is csatolható. Az ily folyamodók kötelesek a felvételt illetőleg a felvételi vizsgálatot megelőzőleg a már akkor mindenki által megszerezhető szabályszerű iskolai bizonyítványt a tanítóképző-intézet igazgatójának bemutatni.

A felvételi vizsgálatra jelentkezők legujabban kiemelt iskolai bizonyítványukat csatolják.

2. Születési bizonyítvány arról, hogy a népoktatási törvény 108. §-ában megkövetelt életkort betöltötte. Aki néhány hónappal fiatalabb, annak korengedélyert is kell folyamodnia.

3. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi olyan testi fogyatkozásban, fejletlenségben, vagy eltorzulásban nem szenved, amelyek a tanítással járó nehéz foglalkozásban akadályozzák, vagy pedig a serdült gyermekek illetlen gunyolódását kihívják, s így a tanítás komolyságát és eredményét veszélyeztetnék.

4. Hiteles községi bizonyítvány a családfő polgári állásáról, a szülők vagyoni állapotáról, kimutatva ebben részletesen, hogy a szülők ingatlan birtokuk, üzletük, iparuk, vagy hivataluk után s netán egyéb forrásokból mily összegű évi jövedelemre számíthatnak, vagy esetleg maga a növendék nem bír-e magán-vagyonnal, ha igen, annak jövedelme hová fordítatik?

5. Községi vagy más egyéb hivatalos bizonyítvány a családtagok számáról, ezek életkoráról és arról, hogy közülök hány van távol a szülői háztól, hány és mily mértékű neveltetési költséggel terheli meg a családfenntartót. A folyamodványban az anyanyelv és általában a nyelvismeret feltüntetendő. A felvételi vizsgálatok iránti folyamodványok a tanítóképző-intézet igazgatótanácsához czimzendők és folyó évi május hónap 31-éig alulírott igazgatónál nyújtandók be. A felvételi vizsgálatok június 30-án délelőtt 6 órakor tartatnak meg.

A tanítóképző-intézet 80 növendék számára rendezett internátus van egybekapcsolva, melyben szegénysorsu, jó magaviseletű és szorgalmas növendékek tanítói képzésük egész tartamára államsegélyben részesülnek. A jövő 1899—1900-iki iskolai évre az I. osztályba felvehető 15 bejáró és 20 bennlakó, összesen 35 növendék.

A 15 bejáró növendék közül 4 havonként 5 frt, 2 pedig havonként 10 frt készpénz kedvezményben részesül.

A 20 bennlakó növendék közül 5 teljesen ingyenes ellátásban részesül, nevezetesen kap lakást, étkezést, fűtést, világítást, mosást és gyógykezelést. Egy teljesen ingyenes hely havonként 14 frt kedvezménynek felel meg.

Ugyanily ellátásra felvétetik 5 növendék havonként 7 frt befizetéssel, 5 növendék havonként 5 frt befizetéssel és 5 növendék havonként 3 frt befizetéssel. A II., III. és IV. osztályban megüresedő kedvezményes helyek a megfelelő alsóbb osztályból fellépő növendékek számára tartattak fenn.

A felveendő növendékek köteleztetnek:

a) a megállapított köztartási díjakat minden hónap kezdetén az intézet pénztárába előre befizetni;

b) a köztartási evőeszközök pótlására a beiratáskor 1 frtot befizetni;

c) a tankönyvek vagy azok árak (osztályonként 15 frt) jelentkezéskor az igazgatónál bemutatandók. A befizetésre kötelezett növendékek tanév közben újabb kedvezményekre nem számíthatnak, a fizetésre nem képes növendékek már a karácsonyi évharmaddal a tanítóképzőből kiléptetteknek fognak tekinteni.

A róm. kath., ev. ref., ág. ev. és unitárius tanító-növendékek az egyházi énekekben és kántori teendőkben is kiképeztetnek és sikeres vizsgálat után erről külön képesítő bizonyítványt nyernek. A felvétel és segélyezés módozatairól és a jelentkezés idejéről minden növendék külön értesítést kap. Kívánatos, hogy az intézetbe felvett növendékek első jelentkezése alkalmával atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azok külön megbizottja kíséretében jelenjék meg.

Kolozsvárt, 1899. május hónap 1-én.

Orbók Mór,
a kolozsvári állami tanítóképző-intézet igazgatója.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Fehér Mihályt számgyakornoknak nevezte a nagyenyedi pénzügyigazgatóság számosztályához.

— **Megbízás.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter Molnár Károly m. kir. erdész, zalathnai lakost Alsófehér vármegye magyarigeni járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízza meg.

— **Kitüntetés.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök Bakk Endre vizaknai plébénost, a híres történettudóst, Vizakna városának évtizedeken át mintaszerű, példás lelkipásztort, a lakosság jótevőjét, a Ferencz József rend lovagját, tiszteletbeli főesperessé nevezte ki. Illusztris munkatársunknak, ki nagybecsű történeti közleményeivel lapunkat is megtiszteli, a „Közérdek” szerkesztősége ez uton fejezi ki szerencsekívánatait.

— **Koronázási emléknap.** A nagyenyedi Bethlen-főtanoda június hó 8-án — csütörtökön — d. e. 10 órakor tart hálaadó megemlékezést a koronázás évfordulójáról és Halmágyi Antal és Székely Ödön tanárok ünnepélyes székfoglalójukat tartják meg.

— **Évzáró ünnep.** A Bethlen-főgimnázium önképzőkör évzáró-ünnepélyét június hó 8-án d. u. 3 órakor tartja meg a főtanoda díszteremben.

— **Tornavizsga.** Június 11-én, kedvezőtlen időjárás esetében június hó 18-án, d. u. 3 órakor a Bethlen-főgimnázium a tornakerthben tornavizsgálatát tartja meg.

— **Az iparos- és kereskedőtanonc-iskola** évzáró közvizsgálati rajz- és kézimunka-kiállítással kapcsolatosan f. hó 11-én d. e. 11 órától kezdődőleg tartatnak meg.

— **A tüzoltó majális** iránt városszerte nagy az érdeklődés, a rendező parancsnokság pedig mindent megtesz a siker és annak érdekében, hogy a multság régi jó hírnevének ez alkalommal is megfeleljen. Hogy június 11-én a multság napján jó idő legyen, arról saját külön meteorologusaink gondoskodnak. Ismétlen felhívjuk a közönség figyelmét és érdeklődését a derek testület e multságára, melyre a meghívók sajtó alatt vannak.

— **Multság.** A helybeli iparosok önképző-köre ma, vasárnap tartja meg lapunkban már jelzett táncmultságát. A közönségnek ez alkalommal — kedvező időjárás esetén — pompás tűzijátékban is lesz módja gyönyörködni, amennyiben a rendező bizottságnak sikerült erre Fejérdi Gyula kitűnő pyrotechnikusunkat megnyernie. De gondoskodott ezen kívül a rendező bizottság nemcsak jó zenéről, mely a tánckedvelőket ropogós talp alá valókkal látja el, hanem kitűnő buffettről is, hol Knobloch József előnyösen ismert helybeli vendéglős fogja ellátni a közönséget étellel-itallal. A rendező bizottság fáradozása tehát megérdemli, hogy a közönség tömeges megjelenésével biztossítsa a sikert.

— **Alapítvány.** A marosújvári takarékpénztár részvénytársaság a nagyenyedi sport-egyesület részére 50 frt alapítványt tett, s ebből 5 frtöt pénztárunkhoz be is fizetett, mi által egyetünk alapító tagjai közé lépett. Fogadják az alapítványt tevő takarékpénztár derek igazgatósága nemes támogatásáért, ez uton is kiváló köszönetünket a nagyenyedi sport-egyesület elnöksége.

— **Nyilvános nyugtázás.** A „Közérdek” szerkesztőségéhez befolyt és Uray Laczika meg társai által, mint egy jótékony célú gyermek-előadás tiszta jóvődelme, a szegény gyermekeket segélyező egyesület részére adományozott 1 frt 50 krnyi összeget a mai napon az egyesületi pénztárba — nyugta ellenében — befizették. Szerkesztőség.

— **Nyilvános köszönet.** A „Közérdek” szerkesztősége utján a Röder kisasszonyok 1 frt 50 krt juttattak a „Szegény tanulókat segélyező” egyesület pénztárába. Fogadják a jótékony adakozók az egyesület halás köszönetét. Pénztárnok.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Takonykór és bőrféreg: Tompaháza 1 udvar. Rühkór: Alamor 1 udvar, Drombár 1 udvar, Hosszutelek 1 udvar, Pókafalva 1 udvar, összesen 4 község 4 udvar. Sertésvész: Alsó-Gáld 1 udvar, Alvincz 5 udvar, Benedek 1 udvar, Karna 3 udvar, Kisfalud 4 udvar, Kozlárd 1 udvar, M.-Becze 7 udvar, M.-Cseszve 1-udv., M.-Ujvár 3 udvar, Tompaháza 1 udvar, Veresgyháza 11 udvar, Vadverem 15 udvar, összesen 12 község.

— **Kereskedelmi mintaböröndök** podgyásként való feladásnál, a „Pester Correspondenz” értesülése szerint, a magyar kir. államvasutak vonalain és a cs. és k. szab. kassa-oderbergi vasut magyar vonalaival való közös forgalomban folyó év május hó 1-től kezdve a IV. vonalszakaszban 33%, az V—VII. vonalszakaszban pedig 50% mérséklésben részesülnek. Ezen kedvezmény azonban csak az erre vonatkozó előírt és kel-

lően kiállított igazolvány alapján vehető igénybe. Az ilyen mintaböröndök után az I—III. vonalszakaszban ezentul is rendes viteldíjak fizetendők.

— **A világ leghosszabb szakálla.** Valószínűleg az a szakáll a leghosszabb melyet egy marseillei fém-munkás hord. Az az ember ma már 74 éves. Mikor tizenégy éves lett, a szakállja már 6 hüvelyk volt. Évről évre nőtt, egyre csak hosszabbra nőtt, míg ma már az elég tisztességes 10 láb s 10 hüvelyknyi hosszát érte el. Ha e kiválasztottja a sorsnak sétálni indul, szakállát nagy csomaggá kötve vagy gyömöszölve, hóna alá fogja. Miután ez egyébe csak 5 láb és 3 hüvelykre nőtt, aránylag kis emberke s a hatalmas szakáll kétszer olyan hosszú, mint az ő magassága. A Barbarossa Frigyesén ezek szerint nem tesz ugyan tul, de azért elég jó reménynek kecsegtető a jövőre nézve.

— **A madarak életkora.** Régebben is, újban is számos megfigyelést tettek e tárgyban a természetudósok, azonban teljesen megbízható átlagos adatokat mindeddig csak néhány szárnyas állatról sikerült összehozni. Gurney J. H. angol ornithologus szintén foglalkozik évek óta az adatgyűjtéssel és rájött arra, hogy a régiak közül igen sok, hamis. A papagály például, amelyről Humboldt még azt hitte, hogy 120 évig él, Gurney szerint nagyon ritkán éri el a 80 esztendőt, sőt átlagosan csak 40—50 életév jut rájuk. A ludról kétszáz évvel ezelőtt jegyezték fel, hogy olyik példány egy évszázadnál régebb korában pusztul el. Amsterdamban 1575-ben meghalt egy hattyu, a melynek nyakszalagján 1473 évszám volt felírva. A hollóról pláne azt tartja a nép, hogy kétszáz évig is él. Mindez azonban csak misztifikáció. Gurney a feltétlenül hiteles feljegyzésekből kiderítette, hogy például a holló átlag 69 évig él. — Egy uriembernek a tulajdonában van egy 68 esztendő uhu, aki 54 éves életéjével már 1864 óta él a legderültebb családi viszonyban és ezen idő alatt 93 kicsi bagolyt nevelt föl. — A ragadozó madarak közül a leghosszabb életű a királysas, 56 esztendővel. Brehm azonban oly kőszáli sast is említ a schönbrunni császári állatkertben, amely 80 évig élt, sőt 1824-ben ugyanott egy keselyű döglött meg 118 éves korában. A nagyobbajta vízi madarak közül a gólya, az albatrosz, a pelikán egyaránt 40 évig él. Hasonlóképen a daru is. A galamb, kakas, pulyka, egyáltalában a legtöbb baromfi életkora 30 év körül jár. Az énekes madárkák már csak huszonöt esztendeig tudnak fölmenni, sőt a megfigyelt kanárik közül nem akadt még egyetlenegy sem, amely a husz évét túlhaladta volna. Az említett adatok nagyjában azt mutatják, hogy a madarak életkora egyenes arányban áll testi nagyságukkal és erejükkel. Az állatvilág többi őrzseinél ez a viszony nem áll fenn. A legidősebb elefánt és a legöregebb tekenősbéka egyformán a 150 évet közelítik meg. A halak, hüllők igen nagy kort érnek, míg a kutya legföljebb 20 esztendőt. A ló legföljebb 50 évig él, de akad akárhány özike, amely a 40-et szintén túleli.

— **A görög filozófia,** az emberiség egyik legnagyobbzserű elneműve. Szülőanyja az élet és a költészet mezején fakadtak legelső csirái Hesiodos nagy munkáiban. A görögség legelső gondolatsírái a költészettel ölelkeztek. S ez a frigy sohasem szakadt meg. Költőink philosophusok voltak s philosophiájokat erős költői érzés hatotta át. Pythagoras vallással emelte bölcséleti eszméjét. A mellett ez a filozófia mindig érintkezésben maradt az étellel. Idegen, keleti elemekből is táplálkozott, de erősen és igazán nemzeti egyéniségbe olvastotta az idegen elemeket. Kosmogoniával kezdődik, a világ alyagának, keletkezésének találgatásával. Miletosi Thales azt tanítja, hogy: „minden vízből van”. De Thales nagysága nem e mai naivnak látszó elvben áll, hanem abban, hogy görög földön ő volt az első, ki felvetette az eszmét, hogy mindennek egy közös őse oka van, s a kinek kutató szelleme elindult az őt okot keresni. Sokan következtettek utána, kik idő haladtával komolyabb, alaposabb, a világhoz közelebb eső magyarázatokkal álltak elő, de örökre övé marad a dicsőség: a tudományos gondolat zászlófogóját ő tűzte ki először a Chaosba. A filozófia történetében nincs fontosabb és jelentősebb korszak, a görög filozófiák koránál, melynek naiv találgatásában a későbbi filozófia valamennyi nagy eszméje felcsillan, embriyosan. E filozófia fejlődésével foglalkozik dr. Gyomlay Gyula, jeles görög tudósunk, a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 27-ik füzetében. A könyvet számos szép illusztráció is díszíti. Szerkesztője Marczali Henrik, a nagynevű egyetemi tanár. Az egész vállalat 12 kötetből fog állani. A II. kötet a görögök története. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Hogy mindenki megszerezhesse, a kiadók hetenként füzetekben is közreadják. Egy füzet ára 30 kr. Kapható Révai Testv. Irod. Int. Részv. Társ. (Budapest VIII., Üllői-ut 18.) és minden hazai könyvkereskedésben.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora- és hegedű-folyóirat ép most megjelent XI-ik füzete tartalmazza a következő zenemű-ujdonságokat: I. Buday István „Nezem a sok fénylő csillagot” magyar dalt. II. D'Amant Leo „Charmant” Pas de Patineurs legújabb angol szalon-tánczot. III. Wagner R. „Dal az alkonycsillaghoz” „Tannhäuser” operából. Énekhangra zongorakísérettel. IV. Grieg Edward „Ariet-táját” zongorára. Mindig ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden egyes füzete, mert is minden zongorázó és hegedűsnek, ki a legjobban magyar dal-, műdal-, kuplé-, szalon-, táncz-zenét s hegedű-ujdonságokat kedveli, különösen figyelmébe ajánlhatók e zenemű-folyóirat havonként kétszer megjelent 10—10 oldal tartalmú füzetei. Egy negyedévben 6 füzet 60 oldalt tartalmazó I frt előfizetésért kapható, s előfizetések s egyéb hangjegyekre szóló megrendelések a „Zenélő Magyarország” (Klöckner Ede) zenemű-kiadóhivatalába Budapest, VI. Csengery-utca 62/a intézendők, honnan árjegyzékek és az egyes évfolyamok gazdag tartalmát mutató jegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Népdal.

Volt szeretöm, de már nincsen,
Ó volt az én drága kincsem,
De mióta már nem szeret,
Meguntam az életemet,
Meguntam az életemet.

Éjjel-nappal rá gondolok,
Fáj a szívem, majd meghalok;
Testem, lelkem mind oly szegény,
Meghalt bennem minden remény,
Meghalt bennem minden remény.

Titkon sírok, ne lássa más,
Faj nekem a vigasztalás.
Vigasztalás csak pusztá szó,
Vigasztal majd a „Pillangó”,
Az az olesó, vig „Pillangó”!

A „Pillangó” előfizetési ára egész évre csak 4 frt, fél évre 2 frt. Előfizetni lehet a „Pillangó” kiadóhivatalánál Budapesten, VI., Teréz-körút 35. Mutatványt ingyen küld a kiadóhivatal mindenkinek, aki azt kívánja.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A lefolyt hét még mindig számos rendeltést hozott, jöllehet pótrendelések voltak ezek és bár be van a tavaszi vető idény fejezve, a forgalom mégis igen kielégítő volt. Luczerna és lóhere kisebb mennyiségekben kelendők voltak, ellenben a répa magvak pótvételére még folyton jó keresletre találtak. Élénk érdeklődést kelt a muharmag és biborhere, mely a külföldi jelentések szerint szűken van. Csillagfürt, pohánka, kisebb lófogó tengeri nagyobb mennyiségben került eladásra, épügy székelly tengeri és fűmagvak is takarmányozási czeleokra.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

333—1899.

végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m.-vásárhelyi kir. járás-bírószék 1898. évi V. 831. számú végzése következtében Schönstein Gyula ügyvéd által képviselt Heller Jakab és fiai javára m.-forró Harmath János és t. ellen 133 frt s jár. erejéig 1898. évi október hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 560 forintba becsült 1 tehén, 3 ló és mintegy 5811 literéka töröküzaból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1898. évi V. 253/5. számú végzése folytán 93 frt tökékövetelés, ennek 1897. évi november hó 19. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 31 frt 4 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig M.-Forró községben végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközzésére 1899. évi június hó 12. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becséron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatnak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Maros-Ujvárt, 1899. évi május hó 27. napján.

Dergán János,

kir. bir. végrehajtó.

1005. számhoz. tkvi 1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Moldován M. János végrehajtónak Nisztor Miron végrehajtást szenvedő ellen 160 frt s jár iránti végrehajtás ügyében a kis-csergédi 37. számú tjkben foglalt A + 1. r. sz. 16. r. 81, 82. hr. sz. ingatlanára 212 frt; A + 17. rend 391. helyrajzi szám alatt 80 frt; A + 18. r. 1264 1265. hr. sz. ingatlanaira 194 frt megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi június hó 16-án d. e. 10 órakor Kis-Csergéd községhez tartozó megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is el fognak adni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-ez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi kiadóhivatala.

Balázsfalván, 1899. évi április hó 10-én.

Haubensild Károly,

telekkönyvi kiadó.

1828 1-1

Sz. 105-1899. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola végrehajtató javára Fehér György végrehajtást szenvedő ellen 150 frt tőke, ennek 1897. évi szeptember hó 10. ik napjától járó 6% kamatai, 46 frt 22 kr eddig már megállapított, ugy a jelenlegi 7 frt 80 krban meghatározott, valamint az ezután felmerülő költségek, ugyszintén az ezennel esatlakoztatott Tasnadi István és Tasnadi Kati kiskoru javára 39 frt 20 kr tőke és jár., a Kis-Küküllő vármegyei takarékpénztár és hitelbank javára 204 frt és 45 frt tőlék és jár. kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. LX. t.-ez. 146. §-a alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. bíróság) területén levő szentbenedeki 116. számú tjkben felvett s végrehajtást szenvedő nevén álló A + 18. rendszám 337 2, 338 hr. számú kert és faházra 285 frt; 19. r. sz. 575. hr. sz. szőlőre 26 frt; 20. r. sz. 855. hr. sz. szántóra 51 frt; 21. r. sz. 1212 hr. számú szántóra 160 frt és 22. r. sz. 1579, 1580 hr. sz. szántóra és rétre 41 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeli.

Az árverés 1899. évi július hó 3-ik napján délelőtti 10 órakor M. Szent-Benedek község házában fog megtartatni, mikor is a fenti ingatlanok a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is el adni fognak.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy a 3333 88 m. sz. rend-el. 8. §-ában felsorolt óvadékképes értékpapirban az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezébe bánatpénzül letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság

Maros Ujvárt, 1899. január hó 19-én.

Sólyom

kir. aljárásbíró

1827 1-1

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik:

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS**és az ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.**Valódi minőségben csakis, mint eddig, ezentul is **Eszéken, felsőváros****Dienes C. J.-féle**

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes bőrtíztátalanságokat biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr
1 üveg „ Spitzer-mosdóvíz 40 „
1 darab „ Salvator-szappan 50 „
1 doboz „ lyoni rizspör „
3 szímben „ 50 kr és 1 frt.
1 tégely kézpaszta „ 60 kr.

Figyelmeztetés.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg bejuttatott védjeggyel el van látva, és keretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni

1738 11-15

KÁVÉ**Fiuméből**

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve:

1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó ízű 4.60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű 5.60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű 5.76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé 6.12
1 zsák 4 kgr. kék Jáva gyöngykávé 6.80

elvámolva, bérmentve és esomagolva minden más költség nélkül.

Arjegyzékkel készséggel szolgálunk.

FRATELLI DEISINGER,

FIUME, szabad kikötő 34.

A magyarországi kávék bevásárlási forrása.

3-16 1814

1202. számhoz
tkkvi 1899.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gramm Mathiász végrehajtónak Gramm Maria férj. Konrád Martinné végrehajtást szenvedő ellen 27 frt 70 kr s jár. iránti végrehajtás ügyében a százesanádi 229. számú telekjegyzőkönyvben A + 1. r. sz. 659, 660. hr. szám alatti ingatlanára 212 frt; A + 2. r. sz. 2296, 2297. hr. sz. alattira 330 frt; A + 3. r. sz. 2998, 2999. hr. sz. alatt 131 frt; A + 4. r. sz. 3064 hr. sz. ingatlanára 184 frt megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1899. évi **augusztus hó**

4-én d. e. 10 órakor Százesanád községhez tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is el fognak adni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság tkvi kiadóhivatala

Balázsfalván, 1899. évi május hó 8-án.

Haubensild Károly,

telekkönyvi kiadó.

1829 1-1

Bikszádi

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

A

KUTKEZELŐSÉG**BIKSZÁD**

(Szatmármegye.)

Bikszádi ásványos gyógyvizet,

mely egyedül a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok, hatásánál fogva, főlebe helyezik a **Selters és Gleichenbergi** vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légsóhurut, hangszálag-hurut, vérköpes ellen. Nagy konyhasótartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsücs hurutnál és kezdődő gümőkórúknál továbbá kitünő eredményt értek el a **BIKSZÁDI VIZ** alkalmazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.

Bikszádi viz bérloje s a sztojkai viz főelárústitói:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkai ásványvizet,

mint Erdély grönget, nem hiába nevezték el **magyar karlsbadi vizeknek**, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epeköv bajoknál, nemkülönb **czukorbetegségnél** alkalmazva, valóságos csodákat művel. Kitünő hatása a **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** dús szén-sav-tartalmanál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital párjat ritkítja. A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódik ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

1752 10-10

Főraktár: **Cirner J. József** ur fűszer-üzletében.**Sztojkai**

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

A

FORRÁSKEZELŐSÉG**SZTOJKA,**

(Szolnok-Doboka m.)

KATHREINER-FÉLE**Kneipp
maláta kávé.***Nagymama nem is!*

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorhajoknál, vérszegénységnél orvosiilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

1844 6-10